

Stykke f og Stykke g; naar man havde vedtaget Stykke f, kunde Stykke g falde fuldstændig bort. Jeg mener, at disse to Bestemmelser staa i stik Modstrid med hinanden. Med Hensyn til Stykke f maa vort Parti give Lejerne Ret i, at denne Bestemmelse giver Bjerne Adgang til Opsigelse, uden at der er det mindste at indvende imod Lejeren i hans Forhold til Ejeren. Vi mener, det vil være af en katastrofal Karakter paa det nuværende Tidspunkt at gaa saa vidt. Hvis vi paa en eller anden Maade kommer til at forhandle om dette Stykke f, er det klart, at vi i allerhøjeste Grad maa kræve de her fastsatte Betingelser med Hensyn til Børneantal og Familiens Størrelse og med Hensyn til, at den nye Lejer skal sidde urørt i Lejeforholdet gennem 2 Aar, opretholdt. Men naar nu Lovforslaget foreligger til første Behandling her den 21. Marts, vilde det jo være en Katastrofe for de Lejere, som bliver opsagt, om de allerede pr. Oktober Flyttedag skulde ud af deres Lejligheder. Derfor mener vi, at det i hvert Fald vil blive nødvendigt at give Lejerne en længere Frist, gennem hvilken de kan faa Anledning til at afvikle deres Forhold. Vi kunde muligt tænke os at gaa til 1½ Aars Afvikling, at altsaa Lejere, som intet ondt havde bedrevet, i hvert Fald fik en Afvikling, der strakte sig over 1½ Aar. Men vi kunde ogsaa tænke os, at dette Stykke f helt faldt bort, og at der indførtes virkelig skærpende Bestemmelser i Stykke g, saaledes at den lange Række af Lejere, som under Huslejelovents Varetægt ikke har været behagelige Lejere, men har generet Værterne paa mange Felter, virkelig fik den Opsigelse, de havde fortjent. Jeg forstaa heller ikke, hvorledes Stykke f og Stykke g kan komme til at virke paa den Maade, som den højtærede Minister angiver, idet Ministeren udtrykkelig i sine Bemærkninger til Lovforslaget siger, at kun, hvor der fra en Lejers Side er udvist usømmelig Adfærd, kan Opsigelse finde Sted. Det konservative Folkeparti tilsiger imidlertid sin Støtte til at faa en reel Forhandling om disse to Stykkers Affattelse, saaledes at det bliver den ubillige Lejer, som vil blive opsagt, medens man vil og maa holde Haanden over de Lejere, mod hvis Optræden intet kan indvendes, og som ikke selv kan bygge; netop ved at give en lang Opsigelsesfrist kunde man overfor Lejerne pege alvorligt paa, at de sørger for at bygge selv, naar det overhovedet er dem muligt.

Med Hensyn til det Spørgsmaal, om Loven skal gælde for Kongeriget Danmark, eller det skal afhænge af den enkelte Kom-

mune, om den vil falde ind under Loven eller ikke, maa jeg sige, at jeg tror, at det er højst farligt saaledes at give frit Slag. I mange Kommuner vil man sikkert være uhyre angst for en stykkevis Ophævelse af Huslejeloven. En saadan stykkevis ophævet Huslejelov kan komme til at virke lige ubilligt og lige haardhændet overfor Ejere som Lejere. Det er ikke nogen egentlig Afvikling, der finder Sted, thi Lovens Ophævelse kan ramme Ejerne i allerhøjeste Grad; der er ogsaa enkelte af Lejerne, det vil kunne komme til at ramme. Da Huslej洛夫orslaget var til Behandling i Fjor, viste det sig jo, at Staten som Husejer hørte til dem, der benyttede Husejermagten paa den mest brutale Maade. Det viste sig, at man overfor en Række Tjenestemænd havde forhøjet Huslejen baade med 100 og 150 pCt. Der opstod i den Anledning Strid mellem Indenrigsministeriet og Trafikministeriet, idet Indenrigsministeren maatte holde paa, at de af ham forelagte Lovforslag, som blev vedtaget i Rigsdagen, maatte gælde alle, ogsaa Staten, naar den optraadte som Udlejer. Den højtærede Trafikminister kunde ikke gaa ind paa dette Ræsonnement. Der var afkrævet Lejerne omkring i Statens Tjenesteboliger langt højere Lejesatser end de af Huslejenævnene de paagældende Steder vedtagne. Jeg skal i denne Sammenhæng gøre opmærksom paa, at Domstolene nu har dømt to Gange i dette Spørgsmaal, og Dommene er stadig — og det glæder mig for den højtærede Indenrigsminister — gaaet i Indenrigsministerens Favør. Men i det Øjeblik der foregik en spredt Ophævelse af Huslejelovent, kunde Staten i den ene Kommune optræde paa en Maade overfor sine Lejere, i den anden Kommune paa en anden Maade, og det vilde blive uhyre ubehageligt.

Naar vi nu gaar over til et af de fundamentale Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om Ejendomsretten, er jeg den første til at indrømme, at hele Grundlaget for dette Lovforslag gaar paa tværs af alle de almindelige økonomiske Grundsatninger. Det har jo vist sig under de ekstraordinære Forhold under Krigen, at vi har været nødt til at komme paa tværs af baade den ene og den anden Teori. Men netop gennem en Afviklingslov er det jo Meningen efterhaanden at søge at komme ind i normale Tilstande igen. Jeg maa indrømme, at Grundejerne i Krigsaarene dyrt har maattet betale, at de var de første til at kræve Indgreb i Ejendomsretten; dette skete ved deres Krav om Betalingshenstand med Pantegæld, et Krav, der blev opfyldt gennem